CBOS

Komunikat z badań nr 83/2018

Polityka państwa wobec rodzin – oceny i oczekiwania*

Badania CBOS podsumowujące dorobek gabinetu Beaty Szydło po dwóch latach działalności pokazały, że polityka wobec rodziny należała do najmocniejszych stron jej rządu¹. Kontynuację działań mających na celu wspieranie rodzin i ułatwienie realizacji planów prokreacyjnych zapowiedział rząd Mateusza Morawieckiego. Spośród przedstawionych na kwietniowej konwencji PiS propozycji wkrótce realizowany będzie program Dobry Start, przewidujący wypłacanie wszystkim uczniom raz w roku 300 zł wsparcia. Od roku 2019 mają być wdrażane rozwiązania składające się na program Mama plus: gwarancja wypłaty najniższej emerytury dla matek co najmniej czworga dzieci, darmowe leki dla kobiet w ciąży, udogodnienia dla mam–studentek (m.in. prawo do indywidualnego toku studiów), premia za szybkie urodzenie kolejnego dziecka. Wicepremier Beata Szydło zapowiedziała także bony na sport i kulturę dla młodzieży.

W majowym badaniu² zapytaliśmy Polaków o ich ocenę polityki rodzinnej rządu, w tym nowych propozycji.

* Źródło: Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej, ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa, e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl, <http://www.cbos.pl>.

¹ Por. komunikat CBOS „Bilans dokonań rządu po dwóch latach jego działalności”, listopad 2017 (oprac. B. Roguska).

² Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (336) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (facetoface) wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 10–17 maja 2018

Ocena polityki państwa wobec rodziny

Wprowadzenie programu Rodzina 500 plus diametralnie zmieniło postrzeganie polityki państwa wobec rodziny. W badaniach CBOS realizowanych od 1996 do 2013 roku działania państwa wobec rodziny oceniane były jako dostateczne lub nawet niedostateczne. Niemal rok po wprowadzeniu programu Rodzina 500 plus dobrze lub nawet bardzo dobrze politykę państwa wobec rodziny oceniła ponad połowa badanych (52%). Od tego czasu oceny polityki rodzinnej niewiele się już zmieniły: działania państwa w tej sferze docenia blisko połowa badanych (49%).

Rys. 1. Ludzie różnie oceniają obecną politykę państwa wobec rodziny. Stosując skalę ocen od „bardzo dobrze” do „niedostatecznie”, proszę powiedzieć, jak ocenia Pan(i) obecną politykę państwa wobec rodziny?

roku na liczącej 1121 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Polityka państwa wobec rodzin – oceny i oczekiwania

Tabela 1

Ludzie różnie oceniają obecną politykę państwa wobec rodziny. Stosując skalę ocen od „bardzo dobrze” do „niedostatecznie”, proszę powiedzieć, jak ocenia Pan(i) obecną politykę państwa wobec rodziny?	Wskazania respondentów według terminów badań						
	IX 1996	II 2000	II 2006	IV 2012	VII 2013	III 2017	V 2018
	w procentach						
Dobrze lub bardzo dobrze	11	6	16	9	13	52	49
Dostatecznie	47	41	45	33	51	34	35
Niedostatecznie	35	46	31	51	32	10	11
Trudno powiedzieć	6	7	8	7	4	4	5
Średnia na skali od 2 do 5, na której 2 oznacza ocenę niedostateczną, a 5 – bardzo dobrą	2,8	2,6	2,9	2,6	2,8	3,5	3,5

Postrzeganie polityki państwa wobec rodziny zależy w głównej mierze od orientacji światopoglądowej ankietowanych: ich poglądów politycznych oraz religijności. Pozytywnym ocenom polityki rodzinnej sprzyjają prawicowe poglądy polityczne i częsty udział w praktykach religijnych. Podejmowane przez państwo działania na rzecz rodziny dobrze ocenia ogółem 72% osób deklarujących prawicowe poglądy polityczne (w tym 20% bardzo dobrze) i tylko 33% ankietowanych identyfikujących się z lewicą. Wśród osób kilka razy w tygodniu uczestniczących w praktykach religijnych aprobata polityki wobec rodziny sięga 68% (w tym 26% ocenia ją bardzo dobrze), wśród niepraktykujących – 33%.

Biorąc pod uwagę podstawowe cechy społeczno-demograficzne można stwierdzić, że największe znaczenie dla postrzegania polityki państwa wobec rodzin ma wielkość miejsca zamieszkania. Najlepiej oceniają ją mieszkańcy wsi (57% ocen dobrych i bardzo dobrych), najmniej zadowoleni są mieszkańcy największych miast (33% ocen dobrych i bardzo dobrych).

Opinie o polityce państwa wobec rodziny różnicuje także korzystanie przez gospodarstwo domowe respondenta z programu Rodzina 500 plus. Lepiej niż przeciętnie działania rządu wobec rodziny oceniają osoby z gospodarstw domowych korzystających z tego programu, szczególnie tych, które otrzymują świadczenie wychowawcze na co najmniej dwoje dzieci. Najbardziej krytyczni w ocenach są badani mający dziecko w gospodarstwie domowym, ale nieotrzymujący na nie świadczenia wychowawczego.

Tabela 2

Korzystanie przez gospodarstwo domowe z programu Rodzina 500 plus	Stosując skalę ocen od „bardzo dobrze” do „nieдостatecznie”, proszę powiedzieć, jak ocenia Pan(i) obecną politykę państwa wobec rodziny?					
	Bardzo dobrze	Dobrze	Dostatecznie	Nieдостatecznie	Trudno powiedzieć	Średnia na skali od 2 do 5
	w procentach					
Badani z gospodarstw domowych bez dzieci	9	38	35	12	6	3,5
Badani z gospodarstw domowych nieotrzymujących świadczenia wychowawczego na dziecko	6	32	34	20	8	3,3
Badani z gospodarstw domowych otrzymujących świadczenie wychowawcze na 1 dziecko	14	44	36	4	2	3,7
Badani z gospodarstw domowych otrzymujących świadczenie wychowawcze na co najmniej 2 dzieci	15	50	31	3	1	3,8

Jak wspierać rodziny?

Prowadzone w kolejnych latach badania pokazują, jak zmienia się sposób myślenia Polaków o polityce rodzinnej państwa. Jeszcze w ubiegłej dekadzie dominowało przekonanie, że państwo powinno wspierać tylko rodziny znajdujące się w trudnym położeniu materialnym. Od kilku lat przeważa pogląd, że wsparcie ze strony państwa powinno obejmować wszystkie rodziny wychowujące dzieci. O ile jednak przed wejściem w życie programu Rodzina 500 plus opinię tę podzielało 60% badanych, o tyle obecnie istotnie mniej – 54%.

Polityka państwa wobec rodzin – oceny i oczekiwania

Tabela 3

Możliwe są różne podejścia i różne formy polityki wspierania rodzin przez państwo. Czy, Pana(i) zdaniem, państwo powinno wspierać:	Wskazania respondentów według terminów badań				
	II 2000	II 2006	IV 2012	II 2016	V 2018
	w procentach				
- wszystkie rodziny wychowujące dzieci	36	43	60	60	54
- tylko rodziny wychowujące dzieci znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej	61	53	37	38	42
- państwo w ogóle nie powinno wspierać rodzin	1	1	1	0	–
Trudno powiedzieć	2	3	2	2	4

Opinie w tej kwestii różnicuje przede wszystkim posiadanie dzieci w gospodarstwie domowym. O ile badani z gospodarstw domowych z dziećmi w zdecydowanej większości (71%) sądzą, że państwo powinno wspierać wszystkie rodziny wychowujące potomstwo, o tyle opinie respondentów z gospodarstw domowych bez dzieci są mniej jednoznaczne. Co więcej, nieco częściej są oni zdania, że państwo powinno wspierać tylko rodziny znajdujące w trudnej sytuacji materialnej (51%), niż że powinno pomagać wszystkim rodzinom wychowującym dzieci (44%).

Poglądy dotyczące jednego z podstawowych założeń polityki wobec rodzin wyraźnie różnicuje wiek. Wsparcia ze strony państwa dla wszystkich rodzin wychowujących potomstwo oczekują przede wszystkim badani w wieku od 25 do 34 lat (68%) oraz od 35 do 44 lat (70%). Warto wspomnieć, że większość osób z tych kategorii wiekowych ma dzieci w swoim gospodarstwie domowym. Najwięcej zwolenników ograniczenia wsparcia tylko do rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej jest wśród najstarszych respondentów – w wieku 65+ (60%).

W ocenie społecznej państwo powinno przede wszystkim mieć na względzie zapewnienie rodzinom z dziećmi odpowiednich warunków bytowych.

Rys. 2. Jakie formy wspierania rodziny, obecnie funkcjonujące lub postulowane, uważa Pan(i) za najbardziej przydatne i mogące zachęcać do posiadania dzieci?

Wśród trzech najbardziej przydatnych instrumentów wsparcia rodzin, mogących zachęcać do posiadania dzieci wymieniano kolejno: świadczenie wychowawcze z programu Rodzina 500 plus, pomoc dla młodych małżeństw w uzyskaniu mieszkania (np. poprzez tanie i dostępne kredyty lub realizację programu Mieszkanie plus) oraz ulgi podatkowe dla rodzin z dziećmi. Stosunkowo dużo osób wskazało ponadto na potrzebę zagwarantowania lepszej dostępności żłobków i innych form opieki nad małymi dziećmi. Na potrzebę rozwoju różnych form opieki nad małymi dziećmi wskazywano częściej niż na poprawę dostępności przedszkoli.

Osoby z gospodarstw domowych z dziećmi częściej niż ogół badanych wśród najbardziej przydatnych sposobów wspierania rodzin wymieniają świadczenie wychowawcze z programu Rodzina 500 plus oraz ulgi podatkowe dla osób wychowujących dzieci, rzadziej natomiast wskazują na pomoc dla młodych małżeństw w uzyskaniu mieszkania.

Tabela 4

Jakie formy wspierania rodziny, obecnie funkcjonujące lub postulowane, uważa Pan(i) za najbardziej przydatne i mogące zachęcać do posiadania dzieci?	Badani z gospodarstw domowych z dziećmi	Badani z gospodarstw domowych bez dzieci
	w procentach	
Świadczenia wychowawcze dla rodzin z dziećmi do 18 roku życia (program Rodzina 500 plus)	49	36
Ulgi podatkowe dla osób wychowujących dzieci	37	30
Pomoc dla młodych małżeństw w uzyskaniu mieszkania (np. poprzez tańsze i łatwiej dostępne kredyty mieszkaniowe, program Mieszkanie plus)	29	38
Lepsza dostępność żłobków i innych form opieki nad małymi dziećmi	25	27
Lepsza dostępność przedszkoli	22	19
System zniżek dla rodzin wielodzietnych (Karta Dużej Rodziny)	22	18
Roczne urlopy rodzicielskie	21	19
Pomoc w powrocie do pracy lub w znalezieniu zatrudnienia dla matek małych dzieci	21	23
Stworzenie rodzicom małych dzieci możliwości elastycznego czasu pracy	21	19
Wysokie zasiłki dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej	18	17
Korzystne dla matek rozwiązania emerytalne	14	14
Żadne z nich	1	2
Trudno powiedzieć	2	4

Świadczenie wychowawcze z programu Rodzina 500 plus jest uznawane za najlepszy lub jeden z najlepszych sposobów wspierania rodzin niemal we wszystkich grupach społecznodemograficznych. O przydatności tej formy zapewniania wsparcia rodzinom i zachęcania do posiadania dzieci najczęściej mówią mieszkańcy wsi (46%, a zwłaszcza rolnicy – 62%), osoby z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym (45%) i zasadniczym zawodowym (46%), respondenci najslabiej sytuowani – o miesięcznych dochodach *per capita* poniżej 900 zł (50%). Zdecydowanie najrzadziej jako przydatną określają ją mieszkańcy dużych, co najmniej półmilionowych miast (17%). Ta grupa badanych dość mocno wyróżnia się na tle ogółu ankietowanych pod względem preferencji dotyczących instrumentów polityki rodzinnej. Mieszkańcy dużych miast częściej niż przeciętnie – obok ulg podatkowych dla osób wychowujących dzieci (40%) – za istotne uznają instrumenty służące ułatwieniu godzenia pracy zawodowej i opieki nad dziećmi: lepszy dostęp do żłobków i innych form opieki nad małymi dziećmi (39%), lepszy dostęp do przedszkoli (35%), a także stworzenie rodzicom małych dzieci możliwości elastycznego czasu pracy (28%). Potrzebę rozwijania tego rodzaju form wspierania rodzin częściej dostrzegają także osoby najlepiej wykształcone i sytuowane (z wykształceniem wyższym, o miesięcznych dochodach *per capita* od 2500 zł wzwyż). Takie zróżnicowanie pokazuje, w jak dużym stopniu preferencje dotyczące instrumentów polityki rodzinnej zależą od stylu życia, sytuacji materialnej i aspiracji zawodowych.

Poparcie dla nowych propozycji wspierania rodzin

Wszystkie zapowiedziane przez rząd działania mające na celu wpieranie rodzin spotykają się z dość powszechną akceptacją społeczną (na poziomie od 75% w przypadku programu Dobry Start, do 89% w przypadku ułatwień dla matek–studentek). Poparcie dla tych zmian jest także w stosunkowo niedużym stopniu zróżnicowane w zależności od cech społecznodemograficznych badanych. Wszystkie proponowane rozwiązania budzą aprobatę we wszystkich uwzględnionych w analizach grupach społecznodemograficznych.

Polityka państwa wobec rodzin – oceny i oczekiwania

Rys. 3. Rząd zapowiada nowe rozwiązania, które mają służyć wspieraniu rodzin i zachęcać do posiadania dzieci. Czy Pan(i) popiera:

Większość badanych (66%) popiera co najmniej 5 z 6 rozwiązań. Średnio deklarowano aprobatę dla 4,7 propozycji.

Rys. 4. Liczba popieranych rozwiązań

Stosunkowo najrzadziej poparcie dla zapowiadanych rozwiązań wyrażali mieszkańcy największych miast (średnio dla 4,1 z nich), osoby z wykształceniem wyższym (4,3), respondenci stosunkowo dobrze sytuowani – o miesięcznych dochodach *per capita* od 2500 zł wzwyż (4,4). W grupach społeczno-zawodowych nieco mniejszą aprobatę wyrażali: kadra kierownicza i specjaliści (4,4), średni personel, technicy (4,2), właściciele firm (4,2) oraz uczniowie i studenci (4,2). Stosunkowo mniej przychylnie na przedstawione propozycje wspierania rodzin i dzietności reagowały także osoby nieuczestniczące w praktykach religijnych (4,1).

Za najbardziej potrzebne rozwiązania spośród sześciu zapowiadanych uznawane są gwarancje najniższej emerytury dla matek co najmniej czworga dzieci oraz 300 zł na wyprawkę szkolną dla każdego ucznia. Za stosunkowo najmniej potrzebne – bony na sport i kulturę dla młodzieży.

Rys. 5. Które z tych rozwiązań byłyby, Pana(i) zdaniem, najbardziej potrzebne?

Wchodzący wkrótce w życie program Dobry Start oraz zapowiedzi realizacji programu Mama plus spotykają się generalnie z przychylnym przyjęciem społecznym i dobrze wpisują się w dotychczasową politykę rządu wobec rodzin. Polacy i sami zainteresowani oczekują od państwa przede wszystkim zapewnienia rodzinom wychowującym dzieci odpowiednich warunków bytowych, głównie poprzez świadczenia wychowawcze z programu Rodzina 500 plus, a także ulgi podatkowe na dzieci oraz odpowiednią politykę mieszkaniową. Oczekiwania społeczne dotyczą także rozwiązań służących ułatwieniu godzenia pracy zawodowej i opieki nad dziećmi. Poprawa dostępu do żłobków i innych form opieki nad małymi dziećmi oraz dostępu do przedszkoli i większe możliwości korzystania z elastycznego czasu pracy dla rodziców małych dzieci są szczególnie istotne dla mieszkańców dużych miast, dla osób z wykształceniem wyższym oraz lepiej niż przeciętnie sytuowanych.

Opracowała
Beata Roguska

Polityka państwa wobec rodzin – oceny i oczekiwania

Aneks

TABELA 1

		Ludzie różnie oceniają obecną politykę państwa wobec rodziny. Stosując skalę ocen od bardzo dobrze do niedostatecznie, proszę powiedzieć, jak ocenia Pan(i) obecną politykę państwa wobec rodziny?					Liczba osób
		Bardzo dobrze	Dobrze	Dostatecznie	Niedostatecznie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		10	39	35	11	5	1116
Płeć	Mężczyźni	9	40	36	9	5	520
	Kobiety	10	38	33	12	6	596
Wiek	18–24 lata	10	37	31	15	7	83
	25–34	6	41	35	13	4	207
	35–44	10	35	40	10	6	207
	45–54	9	39	36	11	6	168
	55–64	12	40	33	11	4	207
	65 lat i więcej	12	43	31	8	6	244
Miejsce zamieszkania	Wieś	11	46	31	7	5	449
	Miasto do 19 999	6	38	39	11	6	142
	20 000 – 99 999	11	35	36	13	6	245
	100 000 – 499 999	12	36	36	12	4	187
	500 000 i więcej mieszk.	4	29	36	22	10	94
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	15	41	31	8	5	218
	Zasadnicze zawodowe	8	39	37	10	6	273
	Średnie	11	44	31	10	4	340
	Wyższe	7	33	39	15	7	285
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	9	32	38	14	8	113
	Średni personel, technicy		45	33	14	7	33
	Pracownicy adm.-biurowi	8	41	33	14	4	68
	Pracownicy usług	8	42	38	10	2	77
	Robotnicy wykwalifikowani	5	39	44	9	3	129
	Robotnicy niewykwalifik.	5	42	36	4	13	57
	Rolnicy	13	52	32	3		56
	Pracujący na własny rach.	8	30	35	21	5	54
	Bezrobotni	12	38	32	13	5	34
	Emeryci	12	42	31	8	7	311
	Renciści	15	32	34	13	5	59
	Uczniowie i studenci	8	30	34	24	4	52
	Gospodynie domowe i inni	17	42	29	8	4	73
Pracuje w:	inst. państw. publicznej	7	39	36	11	7	158
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	4	45	32	17	2	98
	sekt. prywat. poza rolnict.	7	35	41	11	6	284
	prywatnym gosp. rolnym	12	51	36	1		58
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	14	45	30	7	5	191
	Od 900 zł do 1299 zł	12	37	34	12	5	216
	Od 1300 zł do 1799 zł	9	34	39	10	7	198
	Od 1800 zł do 2499 zł	10	39	34	13	5	128
	2500 zł i więcej	8	41	35	12	3	144
Ocena własnych war. mater.	Złe	9	41	34	13	3	105
	Średnie	7	33	41	11	8	438
	Dobre	12	44	30	11	4	572
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	26	42	25	4	3	74
	Raz w tygodniu	12	46	33	6	4	466
	1–2 razy w miesiącu	7	47	32	7	7	173
	Kilka razy w roku	4	31	41	18	5	242
	W ogóle nie uczestniczy	8	25	38	22	7	154
Poglądy polityczne	Lewica	2	31	45	19	3	206
	Centrum	6	33	44	13	4	300
	Prawica	20	52	20	6	3	353
	Trudno powiedzieć	7	37	36	7	13	224

TABELA 2

		Czy, Pana(i) zdaniem, państwo powinno wspierać:			Liczba osób
		wszystkie rodziny wychowujące dzieci	tylko rodziny wychowujące dzieci znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		54	42	4	1115
Płeć	Mężczyźni	50	46	4	520
	Kobiety	57	39	4	596
Wiek	18–24 lata	54	42	4	83
	25–34	68	29	4	206
	35–44	70	25	5	207
	45–54	49	46	5	169
	55–64	48	49	3	207
	65 lat i więcej	36	60	4	244
Miejsce zamieszkania	Wieś	55	42	3	448
	Miasto do 19 999	48	45	7	142
	20 000 – 99 999	57	40	3	245
	100 000 – 499 999	48	44	8	187
	500 000 i więcej mieszk.	58	39	3	94
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	45	50	6	218
	Zasadnicze zawodowe	55	41	3	273
	Średnie	51	45	4	339
	Wyższe	62	34	4	286
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	64	33	3	113
	Średni personel, technicy	39	56	4	33
	Pracownicy adm.-biurowi	67	27	5	68
	Pracownicy usług	69	29	2	77
	Robotnicy wykwalifikowani	58	39	3	128
	Robotnicy niewykwalifik.	63	34	3	57
	Rolnicy	52	41	7	56
	Pracujący na własny rach.	61	35	5	55
	Bezrobotni	57	38	5	34
	Emeryci	39	57	4	311
	Renciści	35	57	8	59
	Uczniowie i studenci	48	44	8	52
	Gospodynie domowe i inni	75	23	1	73
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	59	37	4	158
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	53	42	5	98
	sekt. prywat. poza rolnict.	66	31	2	283
	prywatnym gosp. rolnym	56	37	6	58
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	62	34	4	191
	Od 900 zł do 1299 zł	54	42	4	215
	Od 1300 zł do 1799 zł	48	49	3	197
	Od 1800 zł do 2499 zł	56	37	7	129
	2500 zł i więcej	49	48	2	144
Ocena własnych war. mater.	Złe	44	51	4	105
	Średnie	50	45	5	438
	Dobre	58	38	3	573
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	54	40	7	74
	Raz w tygodniu	56	41	3	466
	1–2 razy w miesiącu	53	43	3	173
	Kilka razy w roku	53	43	4	241
	W ogóle nie uczestniczy	49	44	7	155
Poglądy polityczne	Lewica	52	45	3	207
	Centrum	54	40	5	299
	Prawica	55	43	2	353
	Trudno powiedzieć	54	41	6	224

Polityka państwa wobec rodzin – oceny i oczekiwania

TABELA 3

		Jakie formy wspierania rodziny, obecnie funkcjonujące lub postulowane, uważa Pan(i) za najbardziej przydatne i mogące zachęcać do posiadania dzieci?					Liczba osób
		Roczne urlopy rodzicielskie	Pomoc dla młodych małżeństw w uzyskaniu mieszkania (np. poprzez tańsze i łatwiej dostępne kredyty mieszkaniowe, program Mieszkanie plus)	Lepsza dostępność żłobków i innych form opieki nad małymi dziećmi	Lepsza dostępność przedszkoli	Świadczenia wychowawcze dla rodzin z dziećmi do 18 roku życia (program Rodzina 500 plus)	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		20	35	26	20	40	1116
Płeć	Mężczyźni	15	34	26	17	41	521
	Kobiety	24	35	26	23	40	595
Wiek	18–24 lata	28	37	22	18	36	83
	25–34	22	32	27	20	41	208
	35–44	18	39	25	18	43	207
	45–54	21	31	25	20	38	169
	55–64	17	33	26	21	39	206
	65 lat i więcej	17	37	28	23	41	244
Miejsce zamieszkania	Wieś	19	31	22	17	46	447
	Miasto do 19 999	18	37	28	24	41	142
	20 000 – 99 999	24	37	25	20	38	245
	100 000 – 499 999	17	40	29	20	41	188
	500 000 i więcej mieszk.	20	31	39	35	17	94
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	15	34	19	18	45	217
	Zasadnicze zawodowe	17	36	19	16	46	272
	Średnie	20	38	28	19	39	340
	Wyższe	26	31	35	28	33	288
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	28	29	38	25	27	114
	Średni personel, technicy	20	45	23	15	49	32
	Pracownicy adm.-biurowi	36	34	29	24	44	68
	Pracownicy usług	16	44	29	17	38	78
	Robotnicy wykwalifikowani	17	35	23	23	41	129
	Robotnicy niewykwalifik.	16	28	18	17	47	56
	Rolnicy	25	28	13	13	62	56
	Pracujący na własny rach.	11	35	30	20	31	55
	Bezrobotni	24	31	24	23	30	34
	Emeryci	18	34	29	22	40	310
	Renciści	14	43	10	20	48	59
	Uczniowie i studenci	24	35	28	13	31	52
	Gospodynie domowe i inni	15	36	21	16	46	73
	inst. państw., publicznej	29	29	29	25	39	158
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	21	37	19	17	36	98
Dochody na jedną osobę	sekt. pryw. poza rolnict.	16	37	31	22	38	285
	prywatnym gosp. rolnym	22	25	13	12	66	58
	Do 899 zł	18	33	24	16	50	191
	Od 900 zł do 1299 zł	21	41	19	18	43	216
	Od 1300 zł do 1799 zł	24	36	24	22	40	198
	Od 1800 zł do 2499 zł	23	40	37	25	33	128
Ocena własnych war. mater.	2500 zł i więcej	17	36	43	27	29	144
	Złe	19	32	18	10	42	104
	Średnie	18	36	23	20	39	440
	Dobre	21	34	30	23	41	573
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	22	31	16	19	46	74
	Raz w tygodniu	22	37	26	19	46	466
	1–2 razy w miesiącu	15	31	20	19	38	173
	Kilka razy w roku	17	38	27	18	41	241
	W ogóle nie uczestniczy	21	29	35	30	23	155
Poglądy polityczne	Lewica	21	30	33	27	31	207
	Centrum	21	37	28	18	34	299
	Prawica	18	37	25	19	52	355
	Trudno powiedzieć	20	31	18	21	41	224

TABELA 4

		Rząd zapowiada nowe rozwiązania, które mają służyć wspieraniu rodzin i zachęcać do posiadania dzieci. Czy Pan(i) popiera bezpłatne leki dla kobiet w ciąży?			Liczba osób
		Popieram	Jestem przeciwny(a)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		83	12	5	1117
Płeć	Mężczyźni	83	12	5	521
	Kobiety	84	12	4	596
Wiek	18–24 lata	78	16	6	83
	25–34	85	10	5	208
	35–44	88	9	3	207
	45–54	82	12	6	168
	55–64	81	15	4	207
	65 lat i więcej	83	12	5	244
Miejsce zamieszkania	Wieś	84	9	6	449
	Miasto do 19 999	83	14	3	142
	20 000 – 99 999	85	12	3	244
	100 000 – 499 999	82	15	4	188
	500 000 i więcej mieszk.	78	14	8	94
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	84	11	5	218
	Zasadnicze zawodowe	84	10	6	271
	Średnie	85	12	3	340
	Wyższe	81	14	5	288
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	81	13	6	114
	Średni personel, technicy	80	20		33
	Pracownicy adm.-biurowi	90	7	3	68
	Pracownicy usług	87	10	3	78
	Robotnicy wykwalifikowani	85	10	5	129
	Robotnicy niewykwalifik.	78	13	9	57
	Rolnicy	85	11	4	56
	Pracujący na własny rach.	86	11	3	53
	Bezrobotni	87	13		34
	Emeryci	83	13	5	311
	Renciści	75	15	10	59
	Uczniowie i studenci	86	11	4	52
	Gospodynie domowe i inni	83	11	5	73
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	86	10	4	158
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	87	12	1	96
	sekt. prywat. poza rolnict.	83	11	6	286
	prywatnym gosp. rolnym	85	12	4	58
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	86	11	3	191
	Od 900 zł do 1299 zł	86	11	3	216
	Od 1300 zł do 1799 zł	84	11	5	198
	Od 1800 zł do 2499 zł	83	11	6	128
	2500 zł i więcej	80	17	2	144
Ocena własnych war. mater.	Złe	75	18	7	105
	Średnie	86	10	4	441
	Dobre	83	12	5	571
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	87	9	4	74
	Raz w tygodniu	82	12	6	467
	1–2 razy w miesiącu	86	9	5	173
	Kilka razy w roku	85	13	3	242
	W ogóle nie uczestniczy	82	14	4	153
Poglądy polityczne	Lewica	84	14	2	206
	Centrum	83	14	3	300
	Prawica	83	12	5	355
	Trudno powiedzieć	83	9	8	224

Polityka państwa wobec rodzin – oceny i oczekiwania

TABELA 3 (cd.)

		Jakie formy wspierania rodziny, obecnie funkcjonujące lub postulowane, uważa Pan(i) za najbardziej przydatne i mogące zachęcać do posiadania dzieci?							Liczba osób	
		Stworzenie rodzicom małych dzieci możliwości elastycznego czasu pracy	System zniżek dla rodzin wielodzietnych (Karta Dużej Rodziny)	Ulgi podatkowe dla osób wychowujących dzieci	Wysokie zasiłki dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej	Korzystne dla matek rozwiązania emerytalne	Żadne z nich	Trudno powiedzieć		
		%	%	%	%	%	%	%		
Ogółem		20	19	33	17	14	2	3	1116	
Płeć	Mężczyźni	16	22	35	19	15	2	4	521	
	Kobiety	23	17	30	16	13	1	2	595	
Wiek	18–24 lata	18	31	32	21	6	1	3	83	
	25–34	24	23	28	13	11	3	3	208	
	35–44	21	20	42	13	16	1	1	207	
	45–54	18	17	39	21	18	1	2	169	
	55–64	27	18	31	21	13	1	3	206	
	65 lat i więcej	12	15	26	18	16	2	5	244	
Miejsce zamieszkania	Wieś	20	19	32	21	15	2	3	447	
	Miasto do 19 999	20	12	33	16	12	1	5	142	
	20 000 – 99 999	20	20	33	14	15	2	1	245	
	100 000 – 499 999	17	26	30	16	13	1	3	188	
	500 000 i więcej mieszk.	28	16	40	11	12	5	2	94	
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	14	20	27	20	12	1	5	217	
	Zasadnicze zawodowe	16	19	30	23	18	1	3	272	
	Średnie	21	20	33	17	14	2	2	340	
	Wyższe	26	19	39	10	13	2	2	288	
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	31	25	41	9	12	3	1	114	
	Średni personel, technicy	28	30	22	16		4		33	
	Pracownicy adm.-biurowi	18	15	45	4	13	2	2	68	
	Pracownicy usług	19	22	38	15	10	1		78	
	Robotnicy wykwalifikowani	19	17	42	15	15	2	2	129	
	Robotnicy niewykwalifik.	22	13	27	27	20	2	6	56	
	Rolnicy	19	17	29	14	18	3	4	56	
	Pracujący na własny rach.	17	30	38	15	11	5	2	55	
	Bezrobotni	25	16	35	26	20	3		34	
	Emeryci	15	18	26	18	15	1	5	310	
	Renciści	19	12	28	32	15		3	59	
Pracuje w:	Uczniowie i studenci	17	40	26	22	6	2	2	52	
	Gospodynie domowe i inni	24	7	32	25	23		3	73	
	inst. państw., publicznej	24	18	43	15	9	2	1	158	
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	23	26	40	8	14	2	4	98	
	sekt. prywat. poza rolnict.	21	21	35	15	14	3	1	285	
	prywatnym gosp. rolnym	18	18	34	14	13	3	4	58	
	Do 899 zł	18	19	29	24	19	1	2	191	
	Od 900 zł do 1299 zł	19	20	31	19	13	1	3	216	
Dochody na jedną osobę	Od 1300 zł do 1799 zł	24	15	31	16	14	1	2	198	
	Od 1800 zł do 2499 zł	14	21	38	10	13	3	1	128	
	2500 zł i więcej	25	17	38	16	16	1	2	144	
	Ocena własnych war. mater.	Źle	18	13	35	22	10	5	5	104
		Średnie	20	17	29	20	16	2	4	440
Dobre		20	22	36	15	14	1	2	573	
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	21	13	29	22	12	3	3	74	
	Raz w tygodniu	18	19	28	20	15	1	3	466	
	1–2 razy w miesiącu	20	22	40	14	17	2	6	173	
	Kilka razy w roku	18	20	35	13	13	3	1	241	
	W ogóle nie uczestniczy	27	19	35	17	10	2	3	155	
	Poglądy polityczne	Lewica	24	22	36	11	20	2	1	207
Centrum		23	20	35	18	14	1	2	299	
Prawica		15	18	32	21	15	1	2	355	
Trudno powiedzieć		19	17	29	16	8	3	8	224	

TABELA 5

		Rząd zapowiada nowe rozwiązania, które mają służyć wspieraniu rodzin i zachęcać do posiadania dzieci. Czy Pan(i) popiera gwarancje najniższej emerytury dla matek co najmniej czworga dzieci?			Liczba osób
		Popieram	Jestem przeciwny(a)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		77	19	4	1117
Płeć	Mężczyźni	78	18	4	522
	Kobiety	76	20	4	595
Wiek	18–24 lata	69	26	5	83
	25–34	72	23	5	208
	35–44	81	16	3	205
	45–54	73	22	5	169
	55–64	76	21	3	207
	65 lat i więcej	85	12	3	244
Miejsce zamieszkania	Wieś	79	15	6	449
	Miasto do 19 999	82	15	3	142
	20 000 – 99 999	76	22	1	245
	100 000 – 499 999	75	22	3	187
Wykształcenie	500 000 i więcej mieszk.	65	28	7	94
	Podstawowe / gimnazjalne	81	15	4	218
	Zasadnicze zawodowe	81	15	4	273
	Średnie	74	22	4	340
	Wyższe	74	21	4	286
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	72	23	5	113
	Średni personel, technicy	57	41	2	33
	Pracownicy adm.-biurowi	73	20	7	68
	Pracownicy usług	78	18	4	78
	Robotnicy wykwalifikowani	79	20	1	129
	Robotnicy niewykwalifik.	75	18	7	57
	Rolnicy	87	8	5	56
	Pracujący na własny rach.	78	20	2	55
	Bezrobotni	79	17	4	34
	Emeryci	82	16	2	311
	Renciści	75	23	2	59
	Uczniowie i studenci	67	25	8	52
	Gospodynie domowe i inni	76	16	8	73
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	71	26	4	156
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	78	19	3	98
	sekt. prywat. poza rolnict.	75	21	4	286
	prywatnym gosp. rolnym	87	8	4	58
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	80	16	5	191
	Od 900 zł do 1299 zł	79	18	3	216
	Od 1300 zł do 1799 zł	77	21	1	196
	Od 1800 zł do 2499 zł	74	19	7	129
	2500 zł i więcej	74	23	2	144
Ocena własnych war. mater.	Złe	73	18	9	105
	Średnie	78	19	3	441
	Dobre	77	19	4	571
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	92	8		74
	Raz w tygodniu	81	14	5	465
	1–2 razy w miesiącu	80	14	6	173
	Kilka razy w roku	70	27	3	242
	W ogóle nie uczestniczy	67	32	1	155
Poglądy polityczne	Lewica	73	25	2	207
	Centrum	74	22	4	300
	Prawica	83	15	2	354
	Trudno powiedzieć	76	16	7	224

Polityka państwa wobec rodzin – oceny i oczekiwania

TABELA 6

		Rząd zapowiada nowe rozwiązania, które mają służyć wspieraniu rodzin i zachęcać do posiadania dzieci. Czy Pan(i) popiera 300 zł na wyprawkę szkolną dla każdego ucznia?			Liczba osób
		Popieram	Jestem przeciwny(a)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		75	22	3	1117
Płeć	Mężczyźni	75	22	3	522
	Kobiety	74	21	5	595
Wiek	18–24 lata	83	14	2	83
	25–34	85	12	3	208
	35–44	83	16	2	205
	45–54	68	27	5	169
	55–64	68	29	3	207
	65 lat i więcej	67	27	6	244
Miejsce zamieszkania	Wieś	80	16	3	449
	Miasto do 19 999	70	27	3	142
	20 000 – 99 999	76	21	3	245
	100 000 – 499 999	73	23	4	187
	500 000 i więcej mieszk.	57	36	7	94
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	79	13	8	218
	Zasadnicze zawodowe	82	17	1	273
	Średnie	74	24	2	340
	Wyższe	65	30	5	286
	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	59	36	6	112
Grupa społeczna i zawodowa	Średni personel, technicy	66	31	3	33
	Pracownicy adm.-biurowi	76	19	5	68
	Pracownicy usług	83	15	2	78
	Robotnicy wykwalifikowani	82	15	4	129
	Robotnicy niewykwalifik.	86	10	3	57
	Rolnicy	82	14	4	56
	Pracujący na własny rach.	78	22		55
	Bezrobotni	91	9		34
	Emeryci	67	28	5	311
	Renciści	72	26	2	59
	Uczniowie i studenci	78	19	4	52
	Gospodynie domowe i inni	89	9	2	73
	inst. państw., publicznej	68	27	6	158
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	77	20	3	98
Pracuje w:	sekt. prywat. poza rolnict.	79	19	2	285
	prywatnym gosp. rolnym	86	9	4	58
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	85	13	3	191
	Od 900 zł do 1299 zł	79	16	6	215
	Od 1300 zł do 1799 zł	69	30	1	198
	Od 1800 zł do 2499 zł	70	24	6	129
	2500 zł i więcej	64	31	5	144
Ocena własnych war. mater.	Złe	73	24	4	105
	Średnie	74	21	5	439
	Dobre	76	21	3	573
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	81	12	6	74
	Raz w tygodniu	75	20	4	467
	1–2 razy w miesiącu	83	15	2	172
	Kilka razy w roku	73	23	4	242
	W ogóle nie uczestniczy	64	34	2	155
Poglądy polityczne	Lewica	63	34	3	205
	Centrum	75	22	3	300
	Prawica	78	20	2	355
	Trudno powiedzieć	79	14	7	224

TABELA 7

		Rząd zapowiada nowe rozwiązania, które mają służyć wspieraniu rodzin i zachęcać do posiadania dzieci. Czy Pan(i) popiera wydłużenie urlopu rodzicielskiego o 3 miesiące w przypadku szybkiego urodzenia kolejnego dziecka (w ciągu 2 lat od narodzin poprzedniego)?			Liczba osób
		Popieram	Jestem przeciwny(a)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		80	14	6	1118
Płeć	Mężczyźni	80	12	8	522
	Kobiety	80	15	5	596
Wiek	18–24 lata	79	15	6	83
	25–34	84	14	3	208
	35–44	83	14	3	207
	45–54	77	15	8	169
	55–64	80	12	8	207
	65 lat i więcej	77	13	10	244
Miejsce zamieszkania	Wieś	83	10	7	449
	Miasto do 19 999	75	18	7	142
	20 000 – 99 999	79	14	6	245
	100 000 – 499 999	82	15	3	188
	500 000 i więcej mieszk.	71	21	8	94
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	81	9	10	218
	Zasadnicze zawodowe	87	7	6	273
	Średnie	81	14	5	340
	Wyższe	72	23	5	288
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	75	21	3	114
	Średni personel, technicy	69	25	6	33
	Pracownicy adm.-biurowi	76	20	4	68
	Pracownicy usług	81	15	4	78
	Robotnicy wykwalifikowani	82	13	5	129
	Robotnicy niewykwalifik.	89	3	8	57
	Rolnicy	92	3	4	56
	Pracujący na własny rach.	77	18	5	55
	Bezrobotni	85	10	5	34
	Emeryci	78	13	10	311
	Renciści	87	7	7	59
	Uczniowie i studenci	72	18	11	52
	Gospodynie domowe i inni	88	11	1	73
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	79	15	6	158
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	81	17	3	98
	sekt. prywat. poza rolnict.	78	17	5	286
	prywatnym gosp. rolnym	93	3	4	58
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	84	11	5	191
	Od 900 zł do 1299 zł	83	10	6	216
	Od 1300 zł do 1799 zł	76	17	7	198
	Od 1800 zł do 2499 zł	85	9	6	129
	2500 zł i więcej	73	23	4	144
Ocena własnych war. mater.	Złe	77	11	11	105
	Średnie	80	12	8	441
	Dobre	81	15	4	573
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	85	7	8	74
	Raz w tygodniu	81	13	6	467
	1–2 razy w miesiącu	86	8	6	173
	Kilka razy w roku	81	12	7	242
	W ogóle nie uczestniczy	68	28	4	155
Poglądy polityczne	Lewica	74	21	5	207
	Centrum	80	15	5	300
	Prawica	85	11	4	355
	Trudno powiedzieć	80	8	12	224

Polityka państwa wobec rodzin – oceny i oczekiwania

TABELA 8

		Rząd zapowiada nowe rozwiązania, które mają służyć wspieraniu rodzin i zachęcać do posiadania dzieci. Czy Pan(i) popiera ułatwienia dla matek – studentek w godzeniu studiów i macierzyństwa?			Liczba osób
		Popieram	Jestem przeciwny(a)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		89	6	5	1117
Płeć	Mężczyźni	85	9	7	521
	Kobiety	93	3	4	596
Wiek	18–24 lata	92	5	4	83
	25–34	95	4	1	207
	35–44	91	6	3	207
	45–54	87	7	6	169
	55–64	89	6	6	207
	65 lat i więcej	83	7	10	244
Miejsce zamieszkania	Wieś	89	4	8	449
	Miasto do 19 999	89	7	4	142
	20 000 – 99 999	92	5	3	245
	100 000 – 499 999	89	8	3	187
	500 000 i więcej mieszk.	83	10	7	94
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	84	6	10	218
	Zasadnicze zawodowe	90	4	6	273
	Średnie	90	7	3	340
	Wyższe	91	7	2	286
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	91	6	3	113
	Średni personel, technicy	86	11	2	33
	Pracownicy adm.-biurowi	94	3	4	68
	Pracownicy usług	92	5	3	78
	Robotnicy wykwalifikowani	91	4	5	129
	Robotnicy niewykwalifik.	86	5	9	57
	Rolnicy	87	6	7	56
	Pracujący na własny rach.	88	11	1	55
	Bezrobotni	93	4	3	34
	Emeryci	85	6	8	311
	Renciści	89	5	6	59
	Uczniowie i studenci	90	4	6	52
	Gospodynie domowe i inni	94	6		73
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	94	3	3	158
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	84	12	5	98
	sekt. prywat. poza rolnict.	91	5	4	285
	prywatnym gosp. rolnym	86	7	6	58
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	89	6	5	191
	Od 900 zł do 1299 zł	89	4	6	216
	Od 1300 zł do 1799 zł	90	7	3	198
	Od 1800 zł do 2499 zł	93	4	3	129
	2500 zł i więcej	90	7	3	144
Ocena własnych war. mater.	Złe	78	11	11	105
	Średnie	88	6	7	439
	Dobre	92	5	3	573
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	94	1	5	74
	Raz w tygodniu	91	5	5	467
	1–2 razy w miesiącu	90	5	5	173
	Kilka razy w roku	88	6	6	242
	W ogóle nie uczestniczy	83	13	4	155
Poglądy polityczne	Lewica	91	7	2	207
	Centrum	88	8	3	300
	Prawica	90	5	5	353
	Trudno powiedzieć	87	3	11	224

TABELA 9

		Rząd zapowiada nowe rozwiązania, które mają służyć wspieraniu rodzin i zachęcać do posiadania dzieci. Czy Pan(i) popiera bony na sport i kulturę dla młodzieży?			Liczba osób
		Popieram	Jestem przeciwny(a)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		85	10	5	1117
Płeć	Mężczyźni	82	13	5	522
	Kobiety	88	7	5	595
Wiek	18–24 lata	92	3	5	83
	25–34	88	9	3	208
	35–44	89	8	3	207
	45–54	83	12	5	169
	55–64	86	11	3	207
	65 lat i więcej	78	12	10	244
Miejsce zamieszkania	Wieś	85	9	6	449
	Miasto do 19 999	89	9	2	142
	20 000 – 99 999	83	12	5	245
	100 000 – 499 999	87	9	4	188
	500 000 i więcej mieszk.	80	12	7	94
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	83	9	8	218
	Zasadnicze zawodowe	89	8	3	273
	Średnie	88	9	3	340
	Wyższe	80	14	6	287
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	81	13	6	114
	Średni personel, technicy	84	5	11	33
	Pracownicy adm.-biurowi	92	6	2	68
	Pracownicy usług	92	8		78
	Robotnicy wykwalifikowani	87	10	3	129
	Robotnicy niewykwalifik.	84	9	6	57
	Rolnicy	81	15	4	56
	Pracujący na własny rach.	79	13	9	55
	Bezrobotni	91	5	4	34
	Emeryci	80	12	8	310
	Renciści	88	12		59
	Uczniowie i studenci	88	9	4	52
	Gospodynie domowe i inni	96	4		73
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	88	7	5	158
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	84	14	2	98
	sekt. prywat. poza rolnict.	85	10	5	286
	prywatnym gosp. rolnym	83	12	5	58
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	86	11	4	191
	Od 900 zł do 1299 zł	87	8	5	216
	Od 1300 zł do 1799 zł	87	9	4	198
	Od 1800 zł do 2499 zł	85	9	5	129
	2500 zł i więcej	81	16	2	144
Ocena własnych war. mater.	Złe	78	15	7	105
	Średnie	85	10	5	441
	Dobre	86	9	5	572
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	84	9	7	74
	Raz w tygodniu	86	9	4	466
	1–2 razy w miesiącu	86	9	5	173
	Kilka razy w roku	85	11	4	242
	W ogóle nie uczestniczy	82	13	5	155
Poglądy polityczne	Lewica	84	12	5	206
	Centrum	86	9	5	300
	Prawica	83	13	4	355
	Trudno powiedzieć	88	6	6	224

Polityka państwa wobec rodzin – oceny i oczekiwania

TABELA 10

		Które z tych rozwiązań byłyby, Pana() zdaniem, najbardziej potrzebne?				Liczba osób
		Bezpłatne leki dla kobiet w ciąży	Gwarancje najniższej emerytury dla matek co najmniej czworga dzieci	300 zł na wyprawkę szkolną dla każdego ucznia	Wydłużenie urlopu rodzicielskiego o 3 miesiące w przypadku szybkiego urodzenia kolejnego dziecka (w ciągu 2 lat od narodzin poprzedniego)	
		%	%	%	%	
Ogółem		34	40	39	31	1118
Płeć	Mężczyźni	39	38	39	29	522
	Kobiety	29	41	39	33	596
Wiek	18–24 lata	34	24	56	24	83
	25–34	37	35	48	28	208
	35–44	37	41	47	28	207
	45–54	34	43	36	35	169
	55–64	31	43	31	37	207
	65 lat i więcej	30	42	28	30	244
Miejsce zamieszkania	Wieś	31	41	40	31	449
	Miasto do 19 999	25	38	38	36	142
	20 000 – 99 999	36	42	41	27	245
	100 000 – 499 999	40	37	39	30	188
Wykształcenie	500 000 i więcej mieszk.	36	31	28	32	94
	Podstawowe / gimnazjalne	36	35	41	26	218
	Zasadnicze zawodowe	34	43	48	31	273
	Średnie	30	40	36	32	340
	Wyższe	36	40	32	32	288
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	36	40	30	35	114
	Średni personel, technicy	32	37	35	31	33
	Pracownicy adm.-biurowi	40	34	44	28	68
	Pracownicy usług	36	39	47	32	78
	Robotnicy wykwalifikowani	44	33	47	29	129
	Robotnicy niewykwalifik.	18	39	48	40	57
	Rolnicy	29	57	38	31	56
	Pracujący na własny rach.	39	42	25	28	55
	Bezrobotni	33	36	51	30	34
	Emeryci	30	42	30	30	311
	Renciści	26	40	41	46	59
	Uczniowie i studenci	39	21	55	17	52
Pracuje w:	Gospodynie domowe i inni	33	48	53	25	73
	inst. państw., publicznej	36	36	33	39	158
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	34	35	46	35	98
	sekt. prywat. poza rolnict.	38	39	43	26	286
	prywatnym gosp. rolnym	33	52	39	32	58
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	32	44	50	29	191
	Od 900 zł do 1299 zł	33	43	41	28	216
	Od 1300 zł do 1799 zł	37	36	42	28	198
	Od 1800 zł do 2499 zł	39	38	33	37	129
	2500 zł i więcej	34	42	28	39	144
Ocena własnych war. mater.	Złe	28	32	47	27	105
	Średnie	34	39	39	32	441
	Dobre	34	41	38	31	573
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	27	51	41	29	74
	Raz w tygodniu	32	42	39	35	467
	1–2 razy w miesiącu	40	41	44	25	173
	Kilka razy w roku	33	34	39	33	242
	W ogóle nie uczestniczy	38	35	33	24	155
Poglądy polityczne	Lewica	34	39	32	27	207
	Centrum	39	36	43	28	300
	Prawica	33	44	37	37	355
	Trudno powiedzieć	28	37	44	30	224

TABELA 10 (cd.)

		Które z tych rozwiązań byłyby, Pana(i) zdaniem, najbardziej potrzebne?				Liczba osób
		Ułatwienia dla matek – studentek w godzeniu studiów i macierzyństwa	Bony na sport i kulturę dla młodzieży	Żadne z nich	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		22	15	2	3	1118
Płeć	Mężczyźni	17	15	3	3	522
	Kobiety	26	15	2	2	596
Wiek	18–24 lata	35	17	1	1	83
	25–34	18	17	3	1	208
	35–44	15	19	1	2	207
	45–54	24	13	2	1	169
	55–64	27	14	2	2	207
	65 lat i więcej	19	13	4	7	244
Miejsce zamieszkania	Wieś	20	13	2	4	449
	Miasto do 19 999	27	16	2	3	142
	20 000 – 99 999	23	13	1	2	245
	100 000 – 499 999	19	18	4	2	188
	500 000 i więcej mieszk.	21	24	7	2	94
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	19	10	3	7	218
	Zasadnicze zawodowe	14	16	1	2	273
	Średnie	28	15	2	3	340
	Wyższe	23	19	4	1	288
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	28	17	4		114
	Średni personel, technicy	25	17	2	5	33
	Pracownicy adm.-biurowi	22	20		2	68
	Pracownicy usług	26	6	2		78
	Robotnicy wykwalifikowani	15	19	3	1	129
	Robotnicy niewykwalifik.	13	24		6	57
	Rolnicy	11	11	2	4	56
	Pracujący na własny rach.	21	22	5		55
	Bezrobotni	17	14	6	1	34
	Emeryci	24	14	3	5	311
	Renciści	20	11		4	59
	Uczniowie i studenci	42	14	2	2	52
	Gospodynie domowe i inni	12	14	1		73
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	23	22	1	2	158
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	22	14	3	1	98
	sekt. prywat. poza rolnict.	20	17	3	1	286
	prywatnym gosp. rolnym	15	10	2	4	58
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	20	11	1	3	191
	Od 900 zł do 1299 zł	20	13	2	4	216
	Od 1300 zł do 1799 zł	22	19	3	0	198
	Od 1800 zł do 2499 zł	24	17	1	1	129
	2500 zł i więcej	23	16	5	0	144
Ocena własnych war. mater.	Złe	17	17	1	4	105
	Średnie	17	17	2	4	441
	Dobre	26	14	3	2	573
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	18	16	1	3	74
	Raz w tygodniu	22	13	2	4	467
	1–2 razy w miesiącu	17	14	2	2	173
	Kilka razy w roku	23	18	2	1	242
	W ogóle nie uczestniczy	26	20	4	1	155
Poglądy polityczne	Lewica	26	22	3	1	207
	Centrum	23	15	2	2	300
	Prawica	23	10	3	2	355
	Trudno powiedzieć	14	16	2	7	224